

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (deseto vijeće)

9. prosinca 2021.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – Porez na dodanu vrijednost (PDV) – Direktiva 2006/112/EZ – članak 168. – Pravo na odbitak pretporeza – Materijalne pretpostavke prava na odbitak – Dobavljačevu svojstvo poreznog obveznika – Teret dokazivanja – Odbijanje prava na odbitak kada stvarni dobavljač nije identificiran – Pretpostavke”

U predmetu C-154/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Najvyšší správny súd (Vrhovni upravni sud, Republika Poljska), odlukom od 11. ožujka 2020., koju je Sud zaprimio 31. ožujka 2020., u postupku

Kemwater ProChemie s. r. o.

protiv

Odvolací finanční úřad,

SUD (deseto vijeće),

u sastavu: C. Lycourgos, predsjednik četvrtog vijeća, u svojstvu predsjednika desetog vijeća, I. Jarukaitis (izvjestitelj) i M. Ilešić, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Pikamäe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Odvolací finanční úřad, T. Rozehnal,
- za Poljsku vladu, M. Smolek, O. Serdula i J. Vlášil, u svojstvu agenata,
- za španjolsku vladu, S. Jiménez García, u svojstvu agenta,
- za mađarsku vladu, M. Z. Fehér i R. Kissné Berta, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, A. Armenia i M. Salyková, u svojstvu agenata,

odluživši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odlučiti bez mišljenja, donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.).

2 Ovaj zahtjev upućen je u okviru spora između društva Kemwater ProChemie s. r. o. i Odvolací finanční ředitelství (Odjel za žalbe porezne uprave, Češka Republika) (u daljnjem tekstu: porezna uprava) u vezi s uskraćivanjem prava na odbitak pretporeza na temelju pružanja usluga oglašavanja tijekom 2010. i 2011.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 U članku 9. stavku 1. Direktive 2006/112 određuje se:

„Porezni obveznik’ znači svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost na bilo kojem mjestu, bez obzira na svrhu ili rezultate te aktivnosti.

Sve aktivnosti proizvođača, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uključujući rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti i aktivnosti samostalnih profesija, smatraju se „gospodarskom aktivnošću”. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, posebno se smatra gospodarskom aktivnošću.”

4 Članak 168. te direktive propisuje:

„Ako se roba i usluge koriste u svrhu oporezovanih transakcija poreznog obveznika, porezni obveznik ima pravo, u državi članici u kojoj provodi predmetne transakcije, odbiti sljedeće od PDV-a koji je dužan platiti:

(a) PDV koji se mora platiti ili koji je plaćen u toj državi članici za isporuku robe ili usluga koje je za njega izvršio ili će ih izvršiti drugi porezni obveznik;

[...]”

5 U skladu s člankom 178. navedene direktive:

„Da bi ostvari[o] pravo na odbitak, porezni obveznik mora zadovoljiti sljedeće uvjete:

(a) za odbitke u skladu s člankom 168. točkom (a), vezano uz isporuku robe i usluga, mora imati račun izdan sukladno člancima 220. do 236. i člancima 238., 239. i 240.;

[...]”

6 Članak 273. prvi stavak Direktive 2006/112 propisuje:

„Države članice mogu propisati i druge obveze koje smatraju potrebnima da bi osigurale pravilnu naplatu PDV-a, te da bi spriječile utaju, uz poštivanje jednakog postupanja s domaćim transakcijama i transakcijama koje obavljaju porezni obveznici između država članica, te pod uvjetom da te obveze u trgovini između država članica ne uzrokuju formalnosti povezane s prelaskom preko granice.”

7 Članak 287. te direktive propisuje:

„Države članice koje su pristupile nakon 1. siječnja 1978., mogu izuzeti od poreza porezne

obveznike čiji godišnji promet ne prelazi protuvrijednost u nacionalnoj valuti sljedećih iznosa, prema tečaju na dan njihovog pristupanja:

[...]

7. Češka Republika: 35 000 EUR;

[...]"

Češko pravo

8 Prema članku 6. stavku 1. zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (Zakon br. 235/2004 o porezu na dodanu vrijednost) porezni obveznik s poslovnim nastanom u Češkoj Republici postaje odgovoran za plaćanje PDV-a kada promet ostvaren u posljednjih dvanaest uzastopnih mjeseci prelazi 1 000 000 čeških kruna (CZK) (oko 39 250 eura), osim osobe koja obavlja samo transakcije izuzete od poreza bez prava na odbitak.

9 Članak 29. tog zakona sadržava odredbe kojima se prenosi članak 178. točka (a) Direktive 2006/112.

10 Članci 72. i 73. navedenog zakona preciziraju uvjete prava na odbitak PDV-a. Na temelju tih članaka porezni obveznik odgovoran za plaćanje PDV-a ima pravo na odbitak pretporeza koji mora odgovarati izlaznom porezu koji je prijavio, tako da se ne može pozvati na pravo na odbitak ako ne postoji obveza primjene izlaznog poreza.

11 U skladu s člankom 94.a stavkom 1. Zakona o PDV-u, porezni obveznik sa sjedištem ili poslovnim nastanom u Češkoj Republici, koji obavlja ili će obavljati transakcije koje daju pravo na odbitak poreza, može podnijeti zahtjev za prijavu.

12 Prema članku 92. stavku 3. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (Zakon br. 280/2009 kojim se utvrđuje porezni zakonik) porezni obveznik dokazuje sve okolnosti koje je dužan navesti u redovnoj poreznoj prijavi, dodatnoj poreznoj prijavi ili u drugim dokumentima.

Glavni postupak i prethodna pitanja

13 Nakon poreznog nadzora započeto 25. travnja 2012. koji se odnosio na porezna razdoblja od kolovoza do listopada 2010., od travnja do lipnja 2011. i kolovoz 2011., češko porezno tijelo odbilo je Kemwateru ProChemie, trgovačkom društvu sa sjedištem u Češkoj Republici, pravo na odbitak PDV-a koji je to društvo platilo za usluge oglašavanja koje su pružene prilikom golfskog turnira koji se održao tijekom 2010. i 2011. godine. U skladu s poreznim dokumentima te je usluge pružilo društvo Viasat Service s. r. o., u iznosu od 120 000 čeških kruna (oko 4708 eura), koji je uključivao 20 % PDV-a, za svako porezno razdoblje.

14 Ne dovodeći u pitanje stvarnost predmetnih usluga, češko porezno tijelo utvrdilo je da je rukovoditelj društva Viasat Service izjavio da nije znao za činjenicu da je to društvo pružilo te usluge i da društvo Kemwater ProChemie, sa svoje strane, nije moglo dokazati da je navedeno društvo doista pružatelj navedenih usluga. Smatrajući, s jedne strane, da identitet dobavljača i njihovo svojstvo poreznog obveznika PDV-a nisu bili utvrđeni i, s druge strane, da je opseg predmetnih usluga bio djelomično sporan, porezno tijelo 20. prosinca 2013. donijelo je porezna rješenja kojima je odredilo 20 000 čeških kruna (oko 784 eura) duga za PDV za svako porezno razdoblje i izreklo društvu Kemwater ProChemie novčanu kaznu od 4000 čeških kruna (oko 156 eura) za svako od tih razdoblja.

15 Budući da je porezna uprava odbila žalbu koju je društvo Kemwater ProChemie podnijelo

protiv tih poreznih rješenja, to je društvo pokrenulo postupak pred Krajský soudom v Praze (Okružni sud u Pragu, Češka Republika), koji je prihvatio njegovu tužbu. Taj je sud, oslanjajući se na sudsku praksu Suda i na presudu Nejvyšší správní soudu (Vrhovni upravni sud, Češka Republika), smatrao da pravo na odbitak nije uvjetovano dokazom da je porezni obveznik primio oporezivu isporuku od dobavljača navedenog na računu koji se odnosi na tu uslugu i da je nedostatak dokaza o identitetu njezina stvarnog dobavljača odlučujuće samo ako porezna uprava dokaže da je ta transakcija dio utaje poreza za koju je porezni obveznik koji je izvršio pravo na odbitak znao ili morao znati.

16 Porezna uprava je stoga podnijela žalbu u kasacijskom postupku pred sudom koji je uputio zahtjev, Nejvyšší správní soudom (Vrhovni upravni sud).

17 Sud koji je uputio zahtjev navodi da je suočen s pitanjem je li moguće uskratiti pravo na odbitak PDV-a zato što stvarni pružatelj usluga za koje njihov primatelj ostvaruje to pravo nije bio identificiran.

18 Taj sud ističe da iz sudske prakse Suda proizlazi da, s jedne strane, pravo na odbitak PDV-a podliježe uvjetu da je primatelj oporezive transakcije porezni obveznik koji je koristio isporuku robe ili pružene usluge u svrhu oporezivih izlaznih transakcija i da je tu robu isporučio ili usluge pružio drugi porezni obveznik te da se to pravo u načelu ne može odbiti ako su ti uvjeti ispunjeni. S druge strane, porezna uprava trebala bi odbiti poreznom obvezniku pravo na odbitak ako sâm dokaže da je porezni obveznik znao ili je mogao znati da prilikom prihvaćanja robe ili usluga sudjeluje u utaji poreza, umjesto da poreznog obveznika obvezuje da dokaže dodatne činjenice, što on nije dužan učiniti.

19 Sud koji je uputio zahtjev navodi da je, u češkom pravu, na poreznom obvezniku teret dokazivanja poštovanja materijalnih uvjeta prava na odbitak PDV-a. On smatra da isti zahtjev proizlazi iz sudske prakse Suda, pri čemu ističe da sama sumnja u identitet dobavljača ne bi trebala omogućiti poreznoj upravi da odbije ostvarivanje prava na odbitak jer Direktiva 2006/112 široko definira pojam „porezni obveznik”. Međutim, on primjećuje da se, s obzirom na to da Češka Republika primjenjuje iznimku predviđenu člankom 287. te direktive, ne može jasno utvrditi da je materijalni uvjet prava na odbitak koji se odnosi na svojstvo poreznog obveznika dobavljača ispunjen kada stvarni dobavljač nije identificiran.

20 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev smatra da postoji proturječje između, s jedne strane, sudske prakse Suda prema kojoj je osoba koja ističe pravo na odbitak dužna dokazati poštovanje materijalnih uvjeta tog prava, uključujući činjenicu da je roba stvarno isporučena ili da je porezni obveznik stvarno pružio usluge i, s druge strane, presude od 13. veljače 2014., Maks Pen (C-18/13, EU:C:2014:69) i rješenja od 10. studenoga 2016., Signum Alfa Sped (C-446/15, neobjavljeno, EU:C:2016:869), u kojima je presuđeno da je to pravo trebalo priznati jer sudjelovanje u utaji nije bilo dokazano, iako u predmetima u kojima su donesene te presude dobavljačevu svojstvo poreznog obveznika nije bilo utvrđeno.

21 Naposljetku, sud koji je uputio zahtjev smatra da je nužno poreznom obvezniku nametnuti obvezu dokazivanja da su materijalni uvjeti prava na odbitak ispunjeni ne samo kada nije utvrđeno da je dobavljač porezni obveznik nego i onda kada ga, iako je sigurno da taj dobavljač ima to svojstvo, nije moguće identificirati. Prema njegovu mišljenju, ako ne bi bilo tako, materijalni uvjet prava na odbitak koji se odnosi na dobavljačovo svojstvo poreznog obveznika ne može se sa sigurnošću utvrditi kada je država članica primijenila iznimku predviđenu člankom 287. Direktive 2006/112. Suprotno tumačenje nije u skladu s načelom porezne neutralnosti i sudskom praksom Suda koja se odnosi na dokazivanje ispunjenosti materijalnih uvjeta prava na odbitak koje ima porezni obveznik i otvara put znatnim poreznim utajama, dok je borba protiv utaje cilj koji ta direktiva priznaje.

22 U tim je okolnostima Nejvyšší správní soud (Vrhovni upravni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li u skladu s Direktivom [2006/112] [...] situacija u kojoj je ostvarivanje prava na odbitak pretporeza uvjetovano obvezom poreznog obveznika da dokaže da je drugi određeni porezni obveznik pružio uslugu koju je primio u okviru oporezive transakcije?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, ako porezni obveznik ne ispuni tu obvezu dokazivanja, je li dopušteno odbiti poreznom obvezniku pravo na odbitak pretporeza iako nije dokazano da je taj porezni obveznik znao ili je mogao znati da prilikom stjecanja robe ili usluga sudjeluje u utaji poreza?”

O prethodnim pitanjima

23 Svojim dvama pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Direktivu 2006/112 tumačiti na način da se ostvarivanje prava na odbitak pretporeza mora odbiti a da porezna uprava ne mora dokazati da je porezni obveznik počinio utaju PDV-a ili da je znao ili morao znati da je transakcija na kojoj se temelji pravo na odbitak bila dio takve utaje ako taj porezni subjekt ne podnese dokaz da je taj dobavljač imao svojstvo poreznog obveznika kada taj stvarni dobavljač robe ili pružatelj usluga nije bio identificiran.

24 Valja podsjetiti na to da je pravo na odbitak PDV-a uvjetovano poštovanjem kako materijalnih tako i formalnih uvjeta. Kad je riječ o materijalnim uvjetima, iz članka 168. točke (a) Direktive 2006/112 proizlazi da je za ostvarivanje navedenog prava, s jedne strane, potrebno da zainteresirana osoba bude „porezni obveznik” u smislu te direktive. S druge strane, potrebno je da robu ili usluge na kojima porezni obveznik temelji pravo na odbitak upotrebljava u svrhe svojih vlastitih izlaznih oporezovanih transakcija i da ulaznu isporuku tih roba ili usluga izvrši drugi porezni obveznik. Kad je riječ o načinima izvršavanja prava na odbitak PDV-a, koji su slični formalnim zahtjevima ili uvjetima, člankom 178. točkom (a) navedene direktive predviđeno je da porezni obveznik mora imati račun izdan u skladu s njezinim člancima 220. do 236. i člancima 238., 239. i 240. (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 26. i navedena sudska praksa).

25 Iz toga proizlazi da je navođenje dobavljača na račun koji se odnosi na robu ili na usluge na temelju kojih se ostvaruje pravo na odbitak PDV-a formalni uvjet za ostvarivanje tog prava. Nasuprot tomu, kao što to navodi sud koji je uputio zahtjev te Češka, španjolska i mađarska vlada, svojstvo poreznog obveznika dobavljača robe ili usluga materijalni je uvjet (vidjeti u tom smislu presudu od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 27.).

26 Kad je riječ o posljedicama koje proizlaze iz činjenice da stvarni dobavljač dotične robe ili usluga nije bio identificiran, treba podsjetiti na to da je svrha sustava odbitaka u cijelosti rasteretiti

poduzetnika tereta PDV-a, dugovanog ili plaćenog u okviru svih njegovih gospodarskih djelatnosti. Stoga zajednički sustav PDV-a jamči neutralnost oporezivanja svih gospodarskih djelatnosti, ma kakvi bili njihovi ciljevi ili rezultati, pod uvjetom da su same te djelatnosti u na?elu podvrgnute PDV-u (vidjeti u tom smislu presudu od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 30. i navedenu sudsku praksu).

27 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, pravo poreznih obveznika da od PDV-a koji su dužni platiti odbiju pretporez koji se duguje ili je plaćen za robu koju su stekli i usluge koje su primili temeljno je na?elo zajedničkog sustava PDV-a. Kao što je to Sud više puta presudio, pravo na odbitak predviđeno ?lankom 167. i sljedećima Direktive 2006/112 sastavni je dio mehanizma PDV-a i na?elno ne može biti ograničeno kada su porezni obveznici koji žele ostvariti to pravo poštovali materijalne i formalne zahtjeve i uvjete kojima je to pravo podvrgnuto (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 31. i navedena sudska praksa).

28 Iako u skladu s ?lankom 273. prvim stavkom Direktive 2006/112 države ?lanice mogu propisati i druge obveze osim onih predviđenih tom direktivom ako ih smatraju potrebnima kako bi osigurale pravilnu naplatu PDV-a i spriječile utaju, mjere koje države ?lanice mogu poduzeti ne smiju prekoračiti ono što je nužno za ostvarivanje takvih ciljeva. Stoga se takve mjere ne mogu koristiti na na?in da sustavno dovode u pitanje pravo na odbitak PDV-a i stoga neutralnost PDV-a (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 32. i navedena sudska praksa).

29 Tako je Sud ocijenio da temeljno na?elo neutralnosti PDV-a zahtijeva da se odbitak pretporeza odobri ako su zadovoljeni materijalni uvjeti, čak i ako porezni obveznik nije udovoljio određenim formalnim uvjetima (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 33. i navedena sudska praksa).

30 Posljedno, ako porezno tijelo raspolaže podacima koji su nužni za utvrđenje da su materijalni uvjeti ispunjeni, ono ne može u odnosu na pravo poreznog obveznika da odbije navedeni porez nalagati dodatne uvjete čija posljedica može biti neučinkovitost tog prava (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 34. i navedena sudska praksa).

31 Drukčije bi, međutim, bilo ako bi povreda takvih formalnih uvjeta za u?inak imala sprežavanje iznošenja ključnog dokaza da su materijalni uvjeti bili ispunjeni (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 36. i navedena sudska praksa).

32 To može biti slučaj kada identitet stvarnog dobavljača nije naveden na računu koji se odnosi na robu ili usluge na temelju kojih se ostvaruje pravo na odbitak, ako to sprežava identificiranje tog dobavljača i, prema tome, dokazivanje njegova svojstva poreznog obveznika jer je, kao što je to navedeno u točki 25. ove presude, to svojstvo jedan od materijalnih uvjeta za ostvarivanje prava na odbitak PDV-a (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 37.).

33 U tom kontekstu valja naglasiti da se, s jedne strane, porezno tijelo ne može ograničiti na ispitivanje samog računa. Ono mora uzeti u obzir i dodatne informacije koje dostavi porezni obveznik. S druge strane, porezni obveznik koji zahtijeva odbitak PDV-a mora dokazati da je ispunio uvjete propisane za korištenje tim odbitkom. Porezna tijela stoga mogu od samog poreznog obveznika zahtijevati dokaze koje smatraju nužnima za ocjenu treba li odobriti traženi odbitak (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 38. i navedena sudska praksa).

34 Iz toga proizlazi da je na poreznom obvezniku koji ostvaruje pravo na odbitak PDV-a da u na?elu dokaže da je dobavljač robe ili usluga na temelju kojih se ostvaruje to pravo imao svojstvo poreznog obveznika. Porezni obveznik stoga je obavezan podnijeti objektivne dokaze da su mu

porezni obveznici prethodno stvarno isporu?ili robu i usluge za potrebe njegovih vlastitih transakcija koje podliježu PDV?u i za koje je PDV stvarno platio. Ti dokazi mogu, me?u ostalim, obuhva?ati dokumente koji se nalaze u posjedu dobavlja?a ili pružatelja usluga od kojih je porezni obveznik kupio robu ili usluge za koje je platio PDV (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 39. i navedena sudska praksa).

35 Me?utim, kad je rije? o borbi protiv utaje PDV-a, porezno tijelo ne može op?enito zahtijevati od poreznog obveznika koji želi ostvariti pravo na odbitak PDV?a da provjeri, me?u ostalim, je li dobavlja? robe ili usluga na temelju kojih se ostvaruje spomenuto pravo porezni obveznik (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 40. i navedena sudska praksa).

36 Kad je rije? o teretu dokazivanja dobavlja?eva svojstva poreznog obveznika, valja razlikovati, s jedne strane, dokazivanje ispunjenja materijalnog uvjeta za ostvarivanje prava na odbitak PDV-a i, s druge strane, utvr?enje postojanja utaje PDV-a (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 41.)

37 Na taj na?in, iako se u okviru borbe protiv utaje PDV-a ne može op?enito od poreznog obveznika koji želi ostvariti pravo na odbitak PDV?a zahtijevati da provjeri ima li dobavlja? robe ili usluga o kojima je rije? svojstvo poreznog obveznika, druk?ije je kada je utvr?ivanje tog svojstva potrebno za provjeru ispunjenja tog materijalnog uvjeta za ostvarivanje prava na odbitak (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 42.).

38 U tom potonjem slu?aju na poreznom je obvezniku da utvrdi, na temelju objektivnih dokaza, dobavlja?evo svojstvo poreznog obveznika, osim ako porezno tijelo ne raspolaže podacima potrebnima za provjeru ispunjenja tog materijalnog uvjeta za ostvarivanje prava na odbitak PDV-a. U tom pogledu valja podsjetiti na to da iz teksta ?lanka 9. stavka 1. Direktive 2006/112 proizlazi da je pojam „porezni obveznik” široko definiran, oslanjaju?i se na ?injeni?ne okolnosti, tako da svojstvo dobavlja?a kao poreznog obveznika može proizlaziti iz okolnosti slu?aja (presuda od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 43.).

39 To je osobito tako, iako je država ?lanica iskoristila mogućnost dodijeljenu ?lankom 287. Direktive 2006/112 da odobri izuze?e od poreza poreznim obveznicima ?iji godišnji promet ne prelazi odre?eni iznos, kada se iz ?injeni?nih okolnosti, kao što su obujam i cijena ste?ene robe ili primljenih usluga, može sa sigurnoš?u zaklju?iti da godišnji promet dobavlja?a prelazi taj iznos, tako da taj dobavlja? ne može ostvariti izuze?e predvi?eno u tom ?lanku, i da navedeni dobavlja? nužno ima svojstvo poreznog obveznika.

40 Naime, odbijanje poreznom obvezniku korištenja pravom na odbitak PDV-a zbog toga što stvarni dobavlja? predmetne robe ili usluga nije identificiran i što taj porezni obveznik nije dokazao da je taj dobavlja? imao svojstvo poreznog obveznika, iako iz ?injeni?nih okolnosti sa sigurnoš?u proizlazi da je navedeni dobavlja? nužno imao to svojstvo, bilo bi, naime, protivno na?elu porezne neutralnosti i sudskoj praksi navedenoj u to?kama 26. do 30. ove presude. Slijedom toga, suprotno onomu što isti?e sud koji je uputio zahtjev, od poreznog obveznika se ne može u svakom slu?aju zahtijevati da dokaže, ako stvarni dobavlja? predmetne robe ili usluga nije identificiran, da taj dobavlja? ima svojstvo poreznog obveznika kako bi mogao ostvariti to pravo.

41 Iz toga proizlazi da, ako stvarni dobavlja? predmetne robe ili usluga nije bio identificiran, poreznom obvezniku treba odbiti ostvarivanje prava na odbitak PDV-a ako, uzimaju?i u obzir ?injeni?ne okolnosti i unato? dokazima koje je dostavio taj porezni obveznik, nedostaju podaci potrebni za provjeru toga je li taj dobavlja? imao svojstvo poreznog obveznika (vidjeti u tom smislu presudu od 11. studenoga 2021., Ferimet, C-281/20, EU:C:2021:910, t. 44.).

42 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da

Direktivu 2006/112 treba tumačiti na način da se ostvarivanje prava na odbitak pretporeza mora odbiti a da porezna uprava ne mora dokazati da je porezni obveznik utajio PDV ili da je znao ili morao znati da je transakcija na kojoj se temelji pravo na odbitak bila dio takve utaje ako, u slučaju da stvarni dobavljač robe ili pružatelj usluga o kojima je riječ nije bio identificiran, taj porezni subjekt ne podnese dokaz da je taj dobavljač imao svojstvo poreznog obveznika, kada s obzirom na činjenične okolnosti i dokaze koje je pružio navedeni porezni obveznik nedostaju podaci potrebni za provjeru toga je li stvarni dobavljač imao to svojstvo.

Troškovi

43 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deseto vijeće) odlučuje:

Direktivu Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost treba tumačiti na način da se ostvarivanje prava na odbitak pretporeza mora odbiti a da porezna uprava ne mora dokazati da je porezni obveznik utajio PDV ili da je znao ili morao znati da je transakcija na kojoj se temelji pravo na odbitak bila dio takve utaje ako, u slučaju da stvarni dobavljač robe ili pružatelj usluga o kojima je riječ nije bio identificiran, taj porezni subjekt ne podnese dokaz da je taj dobavljač imao svojstvo poreznog obveznika, kada s obzirom na činjenične okolnosti i dokaze koje je pružio navedeni porezni obveznik nedostaju podaci potrebni za provjeru toga je li stvarni dobavljač imao to svojstvo.

Potpisi

* Jezik postupka: češki